



SENAT RP

ZAPIS STENOGRAFICZNY

Posiedzenie
Komisji Praw Człowieka,
Praworządności i Petycji (270.)
w dniu 23 października 2018 r.

IX kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, w celu przyznania świadczenia pielęgnacyjnego osobom pobierającym wcześniejszą emeryturę z tytułu sprawowania opieki nad niepełnosprawnym dzieckiem (cd.) (P9-02/17).
2. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych, w zakresie doprecyzowania i wzmocnienia pozycji członków spółdzielni mieszkaniowych (cd.) (P9-05/17).
3. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej uchwalenia przepisów informujących o szkodliwości alkoholu dla dziecka w łonie matki (cd.) (P9-36/17).
4. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, w celu dostosowania jej postanowień do wymogów określonych w Konstytucji RP (cd.) (P9-38/17).
5. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego, w celu doprecyzowania definicji „osoby bliskiej” i „rolnika indywidualnego” (cd.) (P9-17/18).
6. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, w zakresie zwiększenia kwoty wolnej od podatku dla rencistów i zwolnienia z opodatkowania najniższych świadczeń rentowych (cd.) (P9-18/18).
7. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, celem wprowadzenia zasady doliczania do emerytur wdów i wdowców procentowej kwoty od składek odprowadzonych do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przez ich zmarłych współmałżonków (P9-35/18).
8. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany art. 235 ust. 4 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., w zakresie trybu uchwalania zmian Konstytucji (P9-36/18).
9. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych oraz ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich, celu uaktualnienia występujących w ustawach nazw nadzwyczajnych środków zaskarżenia (P9-38/18).
10. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe, w celu uaktualnienia występujących w ustawie odesłań do przepisów innych ustaw (P9-41/18).
11. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmian: w ustawie z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo Bankowe oraz ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego, w celu uwzględnienia w przywołanych ustawach zmian ustrojowych (P9-42/18).
12. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska oraz ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze, w celu uaktualnienia występujących w ustawach odesłań do przepisów innych ustaw (P9-44/18).
13. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora, ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej oraz ustawy z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych, w celu uaktualnienia występujących w ustawach odesłań do przepisów innych ustaw (P9-45/18).
14. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego, w celu uaktualnienia występujących w ustawach odesłań do przepisów innych ustaw (P9-46/18).
15. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży, w celu uaktualnienia występujących w ustawach odesłań do przepisów innych ustaw (P9-48/18).

Zapis stenograficzny jest tekstem nieautoryzowanym.

(Początek posiedzenia o godzinie 11 minut 36)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Robert Mamątow)

Przewodniczący Robert Mamątow:

Serdecznie witam państwa na dwieście siedemdziesiątym posiedzeniu Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji.

Mamy dzisiaj do rozpatrzenia 15 petycji. Tylko proponowałbym, żebyśmy petycje od ósmej potraktowali jako jedno. Z tym że oczywiście każdą będziemy państwu przedstawiali. Jest zgoda panów senatorów?

(Głos z sali: Tak.)

Dziękuję.

Przechodzimy do rozpatrzenia punktu pierwszego. Jest to ciąg dalszy pracy nad petycją nr P9-02/17 w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, w celu przyznania świadczenia pielęgnacyjnego osobom pobierającym wcześniejszą emeryturę z tytułu sprawowania opieki nad niepełnosprawnym dzieckiem.

Myśmy wtedy, zdaje się, nie mieli opinii ministerstwa rodziny. I ja bym chciał ją dzisiaj...

Czy jesteście państwo przygotowani, żeby tę opinię przedstawić?

Starszy Specjalista w Departamencie Polityki Rodzinnej w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Ewa Speranza:

Szanowny Panie...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Dzień dobry. Ewa Speranza, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Tak, oczywiście, to stanowisko, które przesłaliśmy szanownej komisji i panu przewodniczącemu, ja naturalnie mogę zaprezentować.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Bardzo bym prosił. W skrócie, jeśli byłaby pani uprzejma, dobrze?

Starszy Specjalista w Departamencie Polityki Rodzinnej w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Ewa Speranza:

Odnosząc się do tego projektu... Ministerstwo wiodzi oczywiście potrzebę realizacji prawa do świadcze-

nia pielęgnacyjnego osób pobierających wcześniejsze emerytury EWK, czyli, tak się wyrażę, realizacji poczucia sprawiedliwości społecznej. Uważamy jednak, że najważniejszą sprawą jest realizacja wyroku Trybunału Konstytucyjnego, która to realizacja pozwoli nam m.in. na przyznanie właśnie świadczeń pielęgnacyjnych osobom sprawującym opiekę nad niepełnosprawnymi dorosłymi i niepełnosprawnymi dziećmi przebywającym na tzw. emeryturach EWK.

W związku z tym... Nie wiem, czy do samego projektu mam się tutaj odnosić. Bo odnieśliśmy się też do samego projektu, który...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Dobrze.

...Powinien w naszej opinii być nieco poprawiony, dokładniejszy.

Odnosząc się do art. 1 pkt 1 lit. b projektu ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych, dotyczącego uchylecia pkt 3 w art. 17 w ustawie o świadczeniach rodzinnych... Przypominam, że to jest punkt wskazujący, że osoba, która pobiera wcześniejszą emeryturę, nie może mieć jednocześnie przyznanego prawa do świadczenia pielęgnacyjnego. W tym projekcie przedstawionym przez komisję jest propozycja, która prowadzi do pewnej nieprawidłowości, a mianowicie do przyznania świadczeń 2 różnym osobom w stosunku do 1 osoby niepełnosprawnej. Czyli jedna osoba mogłaby pobierać wcześniejszą emeryturę EWK – to też jest specjalne świadczenie – a druga osoba mogłaby pobierać świadczenie pielęgnacyjne.

Nieprecyzyjny jest również dodawany w art. 1 pkt 2 projektu przepis art. 17ba ust. 1, zgodnie z którym świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli emerytura EWK jest niższa od świadczenia pielęgnacyjnego. I tutaj jest propozycja wyrównania pomiędzy emeryturą EWK a świadczeniem pielęgnacyjnym, czyli tzw. dosypka. Ale też nie jest wskazane, w jakiej, że tak powiem, postaci, wysokości ta emerytura... Czy to jest liczone po odliczeniu podatku? Czy chodzi o kwotę netto, czy kwotę brutto? W związku z tym wspomniany przepis też budzi wątpliwości.

Niezrozumiały jest również cel wprowadzenia art. 2 projektu, przewidującego termin aż 60 dni na wydanie decyzji ustalającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, liczony od dnia wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. W obecnym stanie prawnym w tym zakresie mają zastosowanie ogólne przepisy kodeksu postępowania administracyjnego, zgodnie z którymi w przypadku prawidłowo wypełnionego i kompletnego wniosku o przyznanie świadczenia pielęgnacyjnego decyzję rozstrzygającą sprawę należy wydać bez zbędnej

zwłoki, jednakże nie później niż w ciągu 30 dni. I są to regulacje powszechnie stosowane w postępowaniach administracyjnych.

To, co jeszcze mogę dodatkowo wskazać, to niedoszacowanie skutków finansowych tego projektu.

Tak jak powiedziałam, ministerstwo oczywiście rozumie potrzebę zmian w tym zakresie, nie powinniśmy jednak wprowadzać zmian do niekonstytucyjnych przepisów i tych niekonstytucyjnych przepisów niejako utrwać. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę panią legislator o ustosunkowanie się do tych opinii ministerstwa.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Bożena Langner:

Dziękuję bardzo.

Jeśli dobrze zrozumiałam, to w art. 1 w pkt 1 lit. b jest zbędna, tak? Naszą ideą było wykonanie wniosku zawartego przez panią wnioskodawczynię w petycji. I ten wniosek polegał na tym, żeby wprowadzić pewien wyjątek w stosunku do osób pobierających EWK polegający na przyznaniu im świadczenia pielęgnacyjnego, jednakże nie obok emerytury, tylko w wysokości różnicy między nią a pobieraną emeryturą. I ta lit. b być może jest... Mówię „być może”, bo ja nie jestem merytorystą. I wydawało mi się, że to będzie właśnie bezpiecznie, jeśli skreśli się wspomniane uregulowanie, właśnie żeby nie dublować. Ale jeśli to jest błąd, to oczywiście on mógłby zostać poprawiony. Chodzi mi jednak o to, żeby osoby pobierające emeryturę EWK w niskiej wysokości, niższej niż świadczenie pielęgnacyjne, które obecnie wynosi tysiąc czterysta czterdzieści kilka złotych, otrzymały to świadczenie w takiej właśnie wysokości, jednakże pomniejszonej o wysokość pobieranej emerytury.

I chciałabym przywołać też pkt 2, art. 17ba ust. 2, w którym mowa o tym, że chodzi o świadczenie w wysokości netto, po odliczeniu składek na ubezpieczenia zdrowotne i zaliczki na podatek dochodowy. Tak więc wydawało nam się, że tutaj akurat od tej strony nie będzie problemu.

A tych 60 dni... No, też wydawało nam się, że to będzie taki wydłużony czas, ponad 30 dni, żeby zapewnić właśnie możliwość wydania stosownej decyzji. My zdajemy sobie sprawę, że to jest trudne uregulowanie, bo to jest pewien problem systemowy, który stanowi wyłom. O tym też już próbowałam państwu powiedzieć, że są pewne wątpliwości. No, ale my trzymaliśmy się takiego oto przekonania, że realizujemy wniosek zawarty w petycji przez panią wnioskodawczynię w taki sposób, jaki wydaje nam się możliwy. I w ustawie o świadczeniach rodzinnych są przepisy, które będzie można w naszym przekonaniu zastosować w związku z waloryzacją emerytur i świadczeń pielęgnacyjnych, które to waloryzacje są w innych terminach. Ale to by było tak, że następowałyby zmiana sytuacji dochodowej i to byłaby podstawa dla organu wydającego decyzję o świadczeniu. To chciałabym tylko tak uzupełnić.

A jeśli można w kwestii niedoszacowania, to tutaj pani Katarzyna na ten temat...

Przewodniczący Robert Mamątow:

Bardzo proszę.

Ekspert do spraw Oceny Skutków Regulacji w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Katarzyna Majewska:

Dziękuję.

Uwzględniwszy zaktualizowaną wysokość świadczenia pielęgnacyjnego na 2019 r., na którą zwróciło uwagę ministerstwo, a także zaktualizowaną wysokość minimalnej emerytury na 2019 r. – co prawda ministerstwo na to nie zwracało uwagi, ale w tym zakresie też będzie różnica – można przypuszczać, że w pierwszym roku funkcjonowania ustawy skutki finansowe wyniosą 177,5 miliona zł, a nie, jak poprzednio szacowano, 156 milionów zł. W kolejnych latach te koszty będą systematycznie spadać w związku ze spadkiem liczby osób uprawnionych do emerytury EWK, aż do około 25 milionów zł w ósmym roku funkcjonowania ustawy. Łączne skutki w skali 10 lat wyniosą około 995 milionów zł, czyli około 6% więcej, niż początkowo szacowano. Niemniej jednak rząd wielkości wzrostu wydatków jest ten sam. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z gości chciałby jeszcze zabrać głos w tej sprawie?

Proszę się przedstawić.

Prawnik w Programie Spraw Precedensowych w Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka Adam Klepczyński:

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Adam Klepczyński, Helsińska Fundacja Praw Człowieka.

Ja w pierwszej kolejności muszę powiedzieć, że my w pełni popieramy tę petycję i zgadzamy się z tym, że powinna być taka dosypka. Jednakże, jak wskazywaliśmy w naszej opinii z 17 września tego roku, wydaje nam się, że taka dosypka powinna być przygotowana też dla osób, które pobierają renty niższe niż świadczenie pielęgnacyjne i emerytury, nie te wcześniejsze, ale też niższe. Mam pytanie: kiedy ministerstwo ma zamiar przedstawić proponowane zmiany w tym zakresie, zwłaszcza te mające na celu wykonanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego? I chciałabym też zwrócić uwagę na to, że wspomniane różnicowanie może naruszać m.in. art. 32 konstytucji oraz art. 1 Protokołu nr 1 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka. Bo, jak uznaje Trybunał, takie różnicowanie pomiędzy świadczeniami a emeryturami może nie mieć takich uzasadniających i obiektywnych przesłanek. Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

W takim razie otwieram dyskusję.

Kto z panów senatorów chciałby zabrać głos w tej sprawie?

Proszę, pan senator Jan Rulewski.
(*Brak nagrania*)

Senator Jan Rulewski:

O ile wiem, to jest to inicjatywa, która, że tak powiem, rozgrzała nam również Sejm. Jakie było wówczas stanowisko rządu? Czy ta inicjatywa złożona w Sejmie już ma jakiś swój finał? To po pierwsze.

A po drugie: jeśli to ma finał pozytywny – bo tak rozumiem, że ministerstwo zmierza w tym przypadku do pozytywnego rozpatrzenia petycji – to czy są środki w budżecie? Bo potrzebne są środki, jak słyszę, niemałe, a jest to pilne, bo ze zrozumiałych względów ten czas, od kiedy niejako ta krzywda, której dotyczy petycja, ma miejsce, jest dość długi, bo obejmuje kilka lat. Tak że nie ma możliwości przedkładania tej sprawy np. do następnego budżetu. Dziękuję.

Przewodniczący Robert Mamałow:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.
Proszę bardzo. Konkretnie pytanie, proszę o odpowiedź.

Starszy Specjalista w Departamencie Polityki Rodzinnej w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Ewa Speranza:

Może odpowiem w taki sposób: ministerstwo podtrzymuje swoje stanowisko, że należy najpierw zrealizować wyrok Trybunału Konstytucyjnego, który wyraźnie wskazał, że przepisy różnicujące wysokość otrzymywanego świadczenia od momentu powstania niepełnosprawności u osoby niepełnosprawnej są niekonstytucyjne, niezgodne z konstytucją. Tak więc jeżeli będziemy realizowali właśnie wyrok Trybunału Konstytucyjnego, to, oczywiście zgodnie z zabezpieczonymi środkami... Dzisiaj nie jestem w stanie powiedzieć, czy te środki, o których tutaj mówimy à propos projektu przygotowanego przez komisję, są zabezpieczone, czy też nie.

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Przewodniczący Robert Mamałow:

Proszę bardzo.

Senator Jan Rulewski:

Nie zrozumiałem pani wypowiedzi. Czy w Sejmie jest jakikolwiek finał tej sprawy? Jakikolwiek?

Starszy Specjalista w Departamencie Polityki Rodzinnej w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Ewa Speranza:

To znaczy... Na chwilę obecną – nie.
(*Senator Jan Rulewski: Dziękuję.*)

Przewodniczący Robert Mamałow:

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z panów senatorów chciałby jeszcze zabrać głos? Nie.

W takim razie...

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Nie, już... Pani już zabierała głos w tej sprawie tyle razy, że już nic nowego pani tu nam nie wprowadzi. Ale...

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Nie, nie. Teraz już musimy podjąć decyzję.

Szanowni Panowie Senatorowie, no, usłyszeliście opinię. Debatujemy nad tą petycją od dłuższego czasu. Były 3 takie petycje, myśmy wybrali tę jedną, zdecydowaliśmy, że będziemy nad nią pracować, że podejmiemy prace legislacyjne. I dzisiaj trzeba podjąć decyzję: czy kontynuujemy i podejmujemy prace, czy nie. Nie można tego dłużej odkładać. Znamy opinię Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Wiemy mniej więcej, jakie mogą być koszty wprowadzenia tej ustawy. A to, że ona powinna być wprowadzona i że powinniśmy pomóc osobom, które opiekują się osobami niepełnosprawnymi, to chyba nie ulega żadnej wątpliwości.

Ja wnioskuję o przyjęcie tego projektu, który został przygotowany przez Biuro Legislacyjne. I jeśli będą jakieś poprawki... Mamy jeszcze czas na posiedzeniu plenarnym. Można wnieść wiele poprawek, i ministerstwo może zgłosić, i panowie senatorowie... Tak że dzisiaj byśmy podjęli decyzję, czy jesteśmy za przyjęciem tego projektu, który został nam przedstawiony.

Składałem wniosek o przyjęcie.

Kto z panów senatorów jest za przyjęciem projektu ustawy? (4)

(*Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: 4 osoby. Jednogłośnie.*)

Dziękuję bardzo.

Komisja podjęła decyzję o przyjęciu projektu ustawy do petycji nr P9-02/17.

(*Starszy Sekretarz w Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: Panie Przewodniczący...*)

Pozostało nam wyznaczyć...

(*Starszy Sekretarz w Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: Panie Przewodniczący, przepraszam, który z panów senatorów będzie przedstawicielem komisji?*)

Właśnie chcę to powiedzieć.

Który z panów podjąłby się przedstawienia tego na posiedzeniu Senatu?

Pan senator Łukasz Mikołajczyk?

Bardzo proszę, sprawozdawcą będzie pan senator Łukasz Mikołajczyk.

Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do rozpatrzenia następnej petycji. Jest to petycja w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych, w zakresie doprecyzowania i wzmocnienia pozycji członków spółdzielni mieszkaniowych; petycja P9-05/17.

To też jest ciąg dalszy prac nad petycją.

Tutaj, Szanowni Panowie Senatorowie, Szanowni Państwo, bardzo zaangażowana była pani senator Lidia Staroń, ale z przyczyn zdrowotnych nie mogła kontynuować prac nad tą petycją. Ona miała nawet, zdaje się, jakieś swoje uwagi i poprawki odnośnie do tego.

Czy jest przedstawiciel rządu do tej petycji?

Bardzo proszę, chciałbym usłyszeć opinię rządu na temat tej petycji.

Bardzo proszę się przedstawić.

**Zastępca Dyrektora
Departamentu Mieszkalnictwa
w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju
Eliza Chojnicka:**

Eliza Chojnicka, zastępca dyrektora Departamentu Mieszkalnictwa w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju.

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo! Szanowni Państwo!

Chciałabym powiedzieć, że jeżeli chodzi o postulaty zawarte w petycji, cel petycji, czyli wzmocnienie pozycji członków spółdzielni mieszkaniowych, to należy zauważyć, że już po dacie wpłynięcia petycji została uchwalona przez Sejm nowelizacja ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych z dnia 20 lipca 2017 r., która to nowelizacja w istotny sposób wzmocniła pozycję członków spółdzielni mieszkaniowych, czyli de facto zrealizowała wiele z celów wskazanych w petycji.

Tylko tytułem przykładu mogę wskazać, że ustawa uchwalona przez Sejm wprowadziła członkostwo z mocy prawa, zniosła obowiązek wnoszenia udziałów i wpisowego w celu uzyskania członkostwa, wyeliminowała możliwość wykreślenia i wykluczenia członka ze spółdzielni decyzją spółdzielni – obecnie może decydować o tym tylko i wyłącznie sąd – i zwiększyła wpływ członków na działalność spółdzielni, teraz tylko członkowie, którzy dysponują tytułem prawnym do lokalu, mogą uczestniczyć w obradach walnego zgromadzenia, czyli organu, który podejmuje najważniejsze decyzje w ramach spółdzielni mieszkaniowej. Wyeliminowała też możliwość ograniczenia głosowania przez pełnomocnika na forum walnego zgromadzenia. Przed tą nowelizacją spółdzielnia mogła taką możliwość wyłączyć w drodze statutu. Ponadto wprowadzono zasadę ewidencjonowania i rozliczania funduszu remontowego na poszczególne nieruchomości, wprowadzono zmiany w zakresie sposobu sprawowania zarządu nieruchomością wspólną – tutaj dano większe uprawnienia właścicielom lokali w spółdzielni – wyłączono spod egzekucji wierzytelności z tytułu opłat związanych z eksploatacją i utrzymaniem lokali i wyeliminowano możliwość lustrwania spółdzielni mieszkaniowej przez osoby będące członkami zarządu jakiegokolwiek spółdzielni mieszkaniowej.

Podsumowując, mogę powiedzieć, że w opinii ministerstwa cel, który miała realizować petycja, został w zasadzie zrealizowany. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Robert Mamoń:

Dziękuję pani bardzo.

Czy jeszcze ktoś z gości zaproszonych w związku z tą petycją chciałby zabrać głos? Nie.

Otwieram dyskusję.

Kto z panów senatorów chciałby zabrać głos? Nikt.

W opinii, którą przed chwilą usłyszeliśmy... Już wcześniej wiedzieliśmy, że sprawy z petycji są uwzględnione już w tym projekcie spółdzielczym, który był w Sejmie rozpatrywany. Zresztą ta ustawa trafi do Senatu. I jeśli pani... Myślę, że szanowna pani senator Staroń wtedy już do nas wróci. I jeśli nawet będzie miała swoje uwagi, to będzie mogła zgłosić je na posiedzeniu.

Ja dzisiaj składam wniosek o niepodejmowanie prac nad tą petycją.

Kto z panów senatorów jest za moim wnioskiem? (3)
(*Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: 3 głosy.*)

Dziękuję.

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (1)

(*Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: 1.*)

Dziękuję bardzo.

Komisja podjęła decyzję o niepodejmowaniu prac nad petycją nr P9-05/17.

Przechodzimy do punktu trzeciego. Jest to rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej uchwalenia przepisów informujących o szkodliwości alkoholu dla dziecka w łonie matki.

To też jest ciąg dalszy prac nad petycją. Myśmy poprzednio wystąpili do różnych instytucji o opinie. Niektóre z tych opinii napłynęły.

Czy jest ktoś z państwa, z gości, kto chciałby zabrać głos w sprawie tej petycji?

Bardzo proszę się przedstawić. I proszę przedstawić swoją opinię.

**Prezes Zarządu Związku Pracodawców
Polski Przemysł Spirytusowy
Witold Włodarczyk:**

Witold Włodarczyk, Związek Pracodawców Polski Przemysł Spirytusowy.

Szanowni Państwo!

My, jako przemysł spirytusowy, absolutnie popieramy wszelkie działania, które są skierowane na edukację osób, nie tylko matek w ciąży, lecz także, tak przy okazji, osób niepełnoletnich, kierowców, wszystkich tych, którzy w ogóle nie powinni spożywać alkoholu. Różne opinie, które słyszymy, że kieliszek wina matce w ciąży nie zaszkodzi, a wręcz może pomóc, formułowane często gdzieś w mediach, a czasami nawet przez lekarzy, uważamy za absolutnie nieuprawnione. Tak więc w pełni popieramy kierunek tej petycji. Niemniej jednak naszym zdaniem moment, w którym matka w ciąży sięga po butelkę wódki, lampkę wina czy puszkę z piwem, to jest troszkę za późno na edukację. Uważamy, że powinniśmy wspólnie, jako branża w ogóle alkoholowa, nie tylko nasza, spirytusowa, wspólnie z państwem brać udział w edukacji kobiet w ciąży już na etapie gabinetu ginekologicznego. I to jest naszym zdaniem pierwszy krok.

Ja mogę również pokazać... Może puszczyć tutaj ulotkę, która jest częścią akcji „Lepszy start dla Twojego dziecka”, odnoszącej się właśnie do matek w ciąży.

Doświadczenia z innych krajów – sprawdziliśmy to, jesteśmy członkiem Spirits Europe, działamy w całej Unii Europejskiej i nie tylko – wskazują, że opisy na etykietach są mało skuteczne, szczególnie jeżeli nie są powiązane z szerszą akcją promocyjną. W związku z tym ja zachęcam państwa, żeby w ramach prac w parlamencie wypracować takie rozwiązania, które przede wszystkim pozwolą na wczesną edukację. Bo w gabinecie lekarskim, jak różne badania wskazują, dosyć niewielki procent kobiet jest informowanych o tym, że w ciąży spożywać alkoholu nie można w ogóle.

Dlatego – reasumując – jesteśmy za wszystkimi działaniami, które idą w kierunku edukacji. Ale kwestia napisów na etykietach... Uważamy, że to może być ewentualnie kolejny krok, jeżeli te pierwsze kroki, w gabinecie, się nie sprawdzą. A z doświadczeń wynika, że to one przede wszystkim powodują, że następuje zmniejszenie liczby kobiet, które spożywają alkohol w ciąży, czego konsekwencją są – tutaj ten temat też był dyskutowany – narodziny dzieci z wadami. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję panu bardzo.

Czy jest ktoś z przedstawicieli Ministerstwa Zdrowia?

(Radca Prawny w Dziale Prawnym w Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Anna Puchacz-Kozioł: Ja jestem z Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.)

Okej.

A z Ministerstwa Zdrowia jest ktoś? Nie ma.

To proszę bardzo.

Radca Prawny w Dziale Prawnym w Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Anna Puchacz-Kozioł:

Dzień dobry państwu!

Anna Puchacz-Kozioł, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Ja bym chciała w pierwszej kolejności troszkę też uzupełnić naszą opinię, którą wysyłałaliśmy do państwa w sierpniu. Zostaliśmy poproszeni o to, żeby przedstawić dane odnośnie do krajów Unii Europejskiej, w których wprowadzono obowiązek informowania o szkodliwości napojów alkoholowych dla kobiet w ciąży. I pisaliśmy tam, że m.in. Irlandia pracuje nad takim zestawem zmian w przepisach prawnych, Public Alcohol Bill. 3 października ten projekt został już podpisany przez prezydenta. I wprowadza on m.in. właśnie obowiązek informowania o szkodliwości napojów alkoholowych podczas reklamy, na opakowaniach, ale również w miejscach, gdzie są podawane i sprzedawane napoje alkoholowe. Tak więc ewidentnie widać, że tendencja do wprowadzania obowiązków podobnych do przedstawionego projektu w Unii Europejskiej również zasługuje na uznanie. I widać tę zmianę, która idzie właśnie w tym kierunku.

Chciałabym jeszcze odnieść się do wcześniejszych wypowiedzi dotyczących działań związanych właśnie z edukowaniem. Te działania...

(Przewodniczący Robert Mamątow: Bardzo bym prosił o wyrażenie swojej opinii, a nie prowadzenie polemiki z wcześniejszymi opiniami.)

To nie będzie polemika. Chciałabym tylko wskazać, że już teraz w Narodowym Programie Zdrowia są przewidziane działania, które są realizowane m.in. przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, właśnie w zakresie upowszechniania wiedzy na temat szkód wynikających z picia alkoholu przez kobiety w ciąży. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Czy któryś z panów senatorów chciałby zabrać głos?

Bardzo proszę, pan senator Jan Rulewski.

Senator Jan Rulewski:

Wszystkie fakty wskazują, że spożycie alkoholu wzrasta i obejmuje obszary podmiotowe dotychczas... Może nie dotychczas, ale wcześniej, jeszcze parę lat temu obszary, w których dzieci, kobiety, a szczególnie w ciąży... To było obłożone swoistym, że tak się wyrażę, embargiem społecznym. No, w tym pojedynku niestety oferta browarów i wytwórni alkoholowych wygrała. Choć rozmawiałem z przedstawicielami przemysłu browarniczego i zrozumiałe są dla mnie te argumenty, że już dzisiaj butelka okresowo lub stale zawiera liczne elementy informacyjne i z tych powodów być może wspomnianego rodzaju informacja ginie lub nie spełnia swojego zadania. Z kolei wiara w to, że wyłącznie edukacja rozwiąże problemy... No, ta nauka nie jest nowa, ona jest upowszechniana od szkół aż po kaplice kościelne.

Wobec tego ja mam pytanie. Czy istnieje na przecięciu tych 2 skrajnych... Może nie tyle skrajnych... No, ale na dzisiaj skrajnych. Czy przemysł produkujący szeroko rozumiane używki ma inne rozwiązania? Ja wiem, że on jest bardzo ofensywny w zakresie np. promowania piwa: zdrapki, kapsle, dodatkowe szklanki... Może by właśnie taki tylko mały pucharek, w którym by nie było pamiątkowych... Gadżet, w którym by nie było ani dna, ani otwarcia... Może on by zwrócił na to uwagę. Lub inne formy. Państwo macie niemałe środki. Ja nie zaglądam nikomu do kieszeni. Wiemy jednak, że skoro spożycie, zwłaszcza piwa, osiągnęło już w tej chwili drugie czy trzecie miejsce w świecie, to oznacza, że jesteście państwo ekspansywni. I, jak rozumiem, część tych środków mogłoby być kierowanych właśnie na inne formy niż te, powiedzmy, drukowane czy nalepkowe.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z panów senatorów...

Już pan wyraził opinię, to...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Nie, nie. Do senatorów się nie odnosimy, tak że bardzo przepraszam...

Czy któryś z panów senatorów chciałby jeszcze zabrać głos?

Szanowni Panowie, Szanowni Państwo, wpłynęła do komisji opinia ministra zdrowia, Bo myśmy pytali wielu państwa, gdzie jest stosowany taki sposób ostrzegania kobiet w ciąży przed piciem alkoholu, jak to mniej więcej wygląda. I ja państwu przedstawię tylko fragmenty z tego pisma.

Wspomniane kraje to Stany Zjednoczone Ameryki, Republika Południowej Afryki, Francja, Rosja, część terytorium Kanady. Tam to, o czym tu mowa, jest stosowane już od lat. Przykładowo na Litwie w 2016 r. wprowadzono taki znaczek, który właśnie ostrzega kobiety w ciąży przed piciem alkoholu. Bardzo mi się zresztą podoba. On wygląda tak jak zakaz: kółeczko, postać kobiety w ciąży i... Jak znak zakazu, prawda? To zajmowałoby niewiele miejsca na butelce. I moim zdaniem byłoby to bardzo wskazane.

Wiem, że do wprowadzenia tego, o czym pani właśnie powiedziała, przygotowuje się Irlandia, ale ona jeszcze nie wprowadziła nakazu stosowania tego znaczka. Np. w Wielkiej Brytanii jest tak, że to jest dobrowolnie umieszczane. Tak samo jest w tej chwili w Polsce. Niektóre browary...

(Głos z sali: Umieszczają.)

...już coś takiego umieszczają. Niemniej jednak ja uważam, że byłoby to bardzo wskazane, żeby był obowiązek umieszczania na butelkach do piwa, na butelkach alkoholu właśnie takiej informacji, przedstawionej w bardzo prosty sposób, że spożywanie alkoholu przez kobietę w ciąży jest szkodliwe dla niej i dla jej dziecka.

Szanowni Państwo, dzisiaj ja sam słyszałem informację, że... Nie wiem, czy to jest prawda, nie chciałbym tutaj mówić jakiejś nieprawdy. Ale niektórzy lekarze mówią, że wypicie jednego kieliszka nie szkodzi, co jest nieprawdą. To jest nieprawdą. Jeden kieliszek szkodzi kobiecie w ciąży. I dlatego, jak myślę, trzeba poprzeć tę petycję i nałożyć wspomniany obowiązek na producentów napojów alkoholowych. Taki składam wniosek.

Kto z panów senatorów jest za przyjęciem mojego wniosku o podjęcie prac legislacyjnych nad tą petycją? (4)

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: 4 osoby.)

Dziękuję bardzo.

Jest to jednogłośnie decyzja panów senatorów. Dziękuję bardzo.

Sprawozdawcą tego...

(Senator Jan Rulewski: Jeśli to jest inicjatywa...)

A nie, przepraszam. Za wcześniej, za szybko.

Dziękuję bardzo.

Zamykam posiedzenie w tym punkcie.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

(Senator Jan Rulewski: A, to świetnie. No, to musi być jakieś drugie głosowanie w tej...)

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Okej. Dobrze. Tak, tak. Przepraszam bardzo, bo...

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Iwona Kozera-Rytel:

Przepraszam bardzo, Szanowni Państwo...

(Przewodniczący Robert Mamątow: Przepraszam.)

...ponieważ projekt został już przygotowany parę miesięcy temu ...

(Przewodniczący Robert Mamątow: Tak.)

...państwo senatorowie dysponowaliście...

(Przewodniczący Robert Mamątow: Całkiem zapomniałem.)

...tekstem tego projektu, to... Oczywiście jeżeli jest taka wola, to ja potem mogę przedstawić ten projekt.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Ja przeprowadzę reasumpcję głosowania. Zgłaszam wniosek o przyjęcie projektu proponowanego przez Biuro Legislacyjne do petycji nr P9-36/17.

Kto z panów senatorów jest za? (4)

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: 3 osoby...)

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: 4.)

4 osoby, 4.

Dziękuję bardzo.

Nic to nie zmieniło, ale formalności musieliśmy dopełnić.

Dziękuję państwu bardzo.

Przechodzimy do punktu...

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: Sprawozdawca.)

Właśnie sprawozdawcą chcę być ja.

(Głos z sali: Dobrze.)

Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do punktu czwartego. Jest to rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, w celu dostosowania jej postanowień do wymogów określonych w Konstytucji RP. Jest to ciąg dalszy pracy nad petycją P9-38/17.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Myśmy skończyli pracę nad tą petycją... Aha, został przygotowany projekt, pamiętam. Była taka propozycja projektu.

Pan wtedy nic nie złożył?

(Główny Ekspert do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Marek Jarentowski: Nie.)

Nie. Okej.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

To ja teraz poproszę o zabranie głosu osoby, które zostały zaproszone w związku z tym punktem. Proszę, żeby przedstawiły swoje opinie.

Pani Rzecznik?

(Głos z sali: Rzecznika nie ma...)

Bardzo proszę.

**Zastępca Dyrektora
Departamentu Wyznań Religijnych,
Mniejszości Narodowych i Etnicznych
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych
i Administracji Teresa Kaczmarek:**

Teresa Kaczmarek, MSWiA.

Szanowny Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Odnosząc się do propozycji zgłoszonej w petycji fundacji SPES, chciałabym oznajmić, że Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji nie podziela stanowiska autorów petycji. Nie podziela go w zakresie interpretacji zapisu art. 3 ust. 2 ustawy o gwarancjach sumienia, zgodnie z którą to interpretacją zapis „korzystanie z wolności sumienia i wyznania nie może prowadzić do uchylania się od wykonywania obowiązków publicznych nałożonych przez ustawę”... Fundacja twierdzi, że jest to zakaz zgłaszania sprzeciwu sumienia.

Zarówno konstytucja, jak i ustawa o gwarancjach wolności sumienia i wyznania gwarantują, zapewniają każdemu obywatelowi wolność sumienia, wyznania i religii. Niewielki problem polegać może na tym, że ani ustawa, ani konstytucja nie definiują pojęcia wolności sumienia. Określamy to jako wolność wewnętrzną. Wolność sumienia i wyznania nie jest doprecyzowana, niemniej jednak art. 1 ust. 2 ustawy stanowi, że wolność ta obejmuje swoim zakresem swobodę wyboru religii lub przekonań oraz wyrażania ich indywidualnie, zbiorowo, prywatnie i publicznie. Warto by jeszcze dodać, że wyrok Sądu Najwyższego z 2013 r., który to sąd rozważał wówczas zakres pojęciowy swobody sumienia na gruncie kodeksu cywilnego, zawiera takie uzasadnienie.

Wymieniona we wspomnianym przepisie swoboda sumienia jest niewątpliwie dobrem osobistym, i to dobrem niezwykle ważnym, na tyle istotnym, że państwo zobowiązało się do ochrony tego dobra m.in. w umowach międzynarodowych. Niemniej jednak te dobra osobiste nie są tożsame z prawami i wolnościami człowieka i obywatela ani też z jego publicznymi prawami podmiotowymi. Wolność sumienia, wolność wyznania nie jest wolnością absolutną, jej granice wyznaczają bowiem przepisy zarówno Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, jak i prawa międzynarodowego oraz powszechnego. I korzystanie z tych wolności nie może usprawiedliwiać działań mających charakter zamachu na dobra chronione w prawie powszechnie obowiązującym.

MSWiA nie zgadza się z takim stanowiskiem, że uchylenie ust. 2 w art. 3 ustawy o gwarancjach sumienia zmieni stan prawny i spowoduje, że opierając się na owych wolnościach, na gwarancji wolności sumienia i wyznania będzie można odmówić pewnych działań wymienionych chociażby w konstytucji w art. 53 ust. 5. W tym artykule w konstytucji są zawarte przesłanki ograniczenia wolności religijnej, jak chociażby działania konieczne do ochrony bezpieczeństwa państwa, porządku publicznego, zdrowia, moralności, wolności i praw innych osób. Wówczas może nastąpić ograniczenie wolności religijnej. W drodze ustawy, ale może nastąpić. Tak więc usunięcie wspomnianego artykułu z ustawy o gwarancjach wolności sumienia w zasadzie nie zmieni stanu prawnego.

Ministerstwo proponuje nie wprowadzać zmian, nie usuwać tego artykułu z ustawy o gwarancjach wolności sumienia. Można jednak postulować zmiany legislacyjne w stosownych przepisach. Jeżeli problem leży w wykonywaniu zawodu lekarza, można takie przepisy zawrzeć w stosownej ustawie. Wtedy w odniesieniu do możliwości powstrzymania się od wykonywania pewnych świadczeń niezgodnych z sumieniem nie będziemy ograniczać innych obszarów. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Robert Mamoń:

Dziękuję bardzo.

Bardzo bym prosił o ustosunkowanie się do opinii Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i o przypomnienie opinii biura, którą wcześniej... Bo dość długo pracujemy nad tą petycją, może panowie senatorowie zapomnieli. Chciałbym, żeby pan nam przypomniał stanowisko, opinię Biura Legislacyjnego odnośnie do tej petycji.

Główny Ekspert do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Marek Jarentowski:

Dziękuję bardzo.

W swojej opinii zwróciliśmy uwagę, że wolność sumienia obejmuje 2 aspekty. Pierwszy to wolność wyrażania swoich poglądów, też poglądów religijnych, rytualizacji ich w postaci różnego rodzaju kultów. I tutaj w zasadzie nie powinno być żadnych ograniczeń. Mamy jednak wrażenie, że inicjatorzy tego projektu skupili się... czy też próbują ograniczyć wolność sumienia do tego drugiego aspektu, bardziej wątpliwego, tzn. wolności w zakresie nieprzestrzegania prawa w związku z powołaniem się na sumienie. To jest pierwsza kwestia.

Druga kwestia. Motywowano chęć usunięcia wspomnianego artykułu z ustawy o gwarancjach i wolności sumienia i wyznania tym, że to jest przepis peerelowski, co nie jest prawdą, bo już w konstytucji marcowej był przepis, który wyraźnie stanowił, że wolności wyznania nie wolno używać w sposób przeciwny ustawom, że nikt nie może uchylać się od spełnienia obowiązków publicznych z powodu swoich wierzeń religijnych. I ten przepis ustawy o wolności, gwarancji wolności sumienia i wyznania, o którym tu mowa, został wprowadzony do polskiego porządku prawnego dopiero w maju 1989 r., na skutek porozumień okrągłostołowych, obejmujących też te gwarancje wolności, sumienia i wyznania.

Jeśli chodzi o usunięcie wspomnianego przepisu, to nasze stanowisko jest takie jak stanowisko Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji: to usunięcie nic nie zmieni, bo w samej konstytucji nadal jest przepis art. 83, który brzmi: „Każdy ma obowiązek przestrzegania prawa Rzeczypospolitej Polskiej”, kropka. I tutaj nie ma żadnych wyjątków. Tak więc każdy przepis wprowadzony w ustawie, który nakłada jakiś obowiązek, nakaz czy zakaz, musi być przestrzegany. Oczywiście wprowadzanie w ustawie nakazów, zakazów i obowiązków może być kontrolowane choćby przez Trybunał Konstytucyjny w perspektywie art. 31 ust. 3 konstytucji, który stanowi, że ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane tylko w ustawie i tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego. A zatem jeśli usuniemy wspomniany przepis ustawy o gwarancji wolności i sumienia i wyznania, to usuniemy jedynie przepis informacyjny i w zasadzie nic się nie zmieni. Problem może być taki praktyczny, że niektórzy usunięcie tego przepisu zrozumieją jako dozwoleństwo przez ustawodawcę na powoływanie się na wolność sumienia i wyznania w każdym przypadku,

kiedy ktoś chciałby odmówić przestrzegania powszechnie obowiązującego prawa.

Jeśli zaś chodzi o drugie usunięcie, które zaproponowano, a mianowicie usunięcie z kodeksu wykroczeń 2 przepisów, które obecnie penalizują bezpodstawne odmówienie komuś jakiejś usługi czy też sprzedaży jakiejś rzeczy, to tutaj trzeba by się zastanowić i dokonać swego rodzaju oceny skutków tej regulacji, czyli w tym przypadku usunięcia tej regulacji. Trzeba by się zastanowić, czy ten przepis do tej pory rzeczywiście, tak jak mówią wnioskodawcy, był stosowany wtedy, kiedy organy ścigania chciały komuś ograniczyć wolność sumienia i wyznania, tak jak w przypadku tego drukarza z Łodzi, czy też w innych przypadkach. Bo może się zdarzyć tak, że usunięcie wspomnianego przepisu spowoduje, że organy ścigania nie będą miały podstaw do tego, żeby ukarać kogoś w sytuacji, kiedy z punktu widzenia zasady słuszności nie powinno się komuś odmówić pewnej usługi czy sprzedaży pewnego towaru. Można jednak – i tutaj nasza opinia jest zbieżna z tym, co powiedziała pani z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji – zastanowić się, czy nie wprowadzić drobnych zmian np. w ustawie o zawodach lekarza i lekarza dentystry, które pozwoliłyby lekarzowi i przedstawicielom innych zawodów odmówić wykonania takich usług, które rzeczywiście w naszym pojęciu powszechnie łączą się z naruszeniem pewnych wartości. W przypadku lekarza chodzi przede wszystkim o aborcję, może też o jakieś inne usługi. I w tym wypadku, jeśli już, powinna iść nowelizacja. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Robert Mamoń:

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z gości chciałby jeszcze zabrać głos odnośnie do tej petycji? Nie.

Otwieram dyskusję.

Kto z panów senatorów chciałby zabrać głos na temat tej...

Proszę bardzo, pan senator Andrzej Mioduszewski.

Senator Andrzej Mioduszewski:

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Ja się wypowiem tutaj krótko. W większości zgadzam się z argumentami ministerstwa i chciałbym złożyć wniosek o niepodejmowanie dalszej pracy nad tą petycją.

Przewodniczący Robert Mamoń:

Dziękuję bardzo.

Kto z panów senatorów...

(Brak nagrania)

Senator Jan Rulewski:

...konsumpcji tej petycji. Nie mamy formuł prawnych, jak również wnioskodawcy nie zaproponowali... Może nawet przede wszystkim... Ta petycja sprowadza się tylko do mechanicznego usunięcia jakiegoś zapisu, plus uzasadnienie. Nie odpowiada jednak na pytanie – a autor petycji

może nie musi, ale powinien to wskazać – jakie to, o czym mowa, tworzy zagrożenia odnośnie do, tak jak powiedziało ministerstwo, respektowania innych praw z karty praw człowieka i obywatela. I dlatego... Autorem wniosku jest jednak pan senator.

(Senator Michał Seweryński: Panie Przewodniczący, ja chciałbym...)

Przewodniczący Robert Mamoń:

Bardzo proszę, pan marszałek, pan senator Michał Seweryński.

Senator Michał Seweryński:

Dziękuję bardzo.

Proszę państwa, sprawa jest bardzo złożona. Nie oponuję przeciwko wnioskowi złożonemu przez pana senatora, ale poddaję pod rozwagę propozycję, żeby zastanowić się nad tym, czy by w tej sprawie nie wystąpić do Trybunału Konstytucyjnego. Dlatego że przepis o wolności sumienia ma swoją odrębną jednostkę legislacyjną i jest niezależny od tego, co jest powiedziane w art. 31: że mogą być ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw. Ale co do sumienia jest osobny przepis i tam żadnego upoważnienia do ustawowego regulowania nie ma.

W tym świetle ustawa, o którą chodzi petentowi, stawia nas w takiej sytuacji... Chodzi mi o to, czy ona w ogóle wytrzymuje próbę konstytucji, która nie przewiduje, żeby sumienie, wolność sumienia mogła być ograniczana w ustawach szczegółowych. Jest to sprawa, która rzeczywiście przekracza nasze możliwości podjęcia dzisiaj jednoznacznej uchwały. Ale proponuję, żebyśmy ją rozważyli na posiedzeniu komisji właśnie pod kątem tego, czy nie ma tutaj sprzeczności pomiędzy ustawą, tą dawniejszą, o której mówimy, przewidującą pewne ograniczenia wolności w zakresie sumienia, a tym, co jest napisane w konstytucji.

Podam jeszcze jeden taki przykład. Jeżeli ustawa nałoży na lekarza, czyli na osobę wykonującą określony zawód, obowiązek, który w ocenie osoby, do której jest skierowana ta ustawa, osoby, po której się spodziewamy wykonania tego obowiązku, tej czynności, będzie sprzeczna z jej sumieniem, no to pojawi się pytanie: czy odmowa wykonania tej czynności będzie zgodna z konstytucją, czy nie będzie zgodna z konstytucją? Weźmy czynności dotyczące ratowania życia przez lekarza. Z jednej strony konstytucja mówi, że życie jest pod ochroną, a z drugiej strony takie bardzo literalne tłumaczenie wolności sumienia oznaczałoby, że jeżeli w czyimś sumieniu lekarskim dokonanie transfuzji krwi jest sprzeczne z jego przekonaniami, mimo że niedokonanie jej zagraża życiu człowieka, pacjenta... No, to jest ewidentny konflikt wolności sumienia i konstytucyjnie chronionego prawa do życia.

Moim zdaniem ta petycja prowadzi do takich konsekwencji, że pokazuje zasadniczą kwestię: czy sprawa wolności sumienia, o której mowa w konstytucji, może być w ogóle regulowana przez ustawę szczegółową? I to, niezależnie od dzisiejszej naszej uchwały, powinno być przedmiotem naszego zainteresowania i ewentualnego wniosku do Trybunału Konstytucyjnego. Dziękuję.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Proszę bardzo, pan senator Jan Rulewski.
(*Brak nagrania*)

Senator Jan Rulewski:

...ani nawet nie próbując podważyć tego, co proponuje pan marszałek, wskazuję jednak, że, jak wynika z ustawy o Trybunale Konstytucyjnym, nasza komisja ze względu na stan liczebny nie jest w stanie takiego wniosku złożyć. Bo musi on być poparty przez 30 senatorów, a nasza komisja...

(*Przewodniczący Robert Mamątow: To chodzi chyba...*)
...liczy 9.

(*Przewodniczący Robert Mamątow: Marszałkowi chyba chodziło o pismo, o wystąpienie...*)

No, nie ma pisma do...

Senator Michał Seweryński:

Ja się wytłumaczę, bo pan senator Rulewski mnie nie zrozumiał. Nie chodzi o to, żeby nasza komisja występowała z wnioskiem. Warunki występowania z wnioskami do Trybunału są jasno sformułowane. Ale ktoś może zainicjować ewentualne rozważenie takiego wniosku. Nasza komisja, poprzez tę petycję, jest do tego upoważniona.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Są jeszcze chętni do zabrania głosu? Nie.

Szanowni Panowie Senatorowie, Szanowni Państwo, ja bym zaproponował, żeby to, co zasugerował pan mecenas... żebyśmy w tym kierunku poszli, jako komisja, żeby w ten właśnie sposób tę petycję skonsumentować. I ja stawiam wniosek o podjęcie prac nad tą petycją.

I w tym momencie są 2 wnioski. Najdalej idącym wnioskiem jest wniosek pana senatora Andrzeja Mioduszeńskiego i ten wniosek poddam pod głosowanie w pierwszej kolejności. Jeśli on uzyska większość, to nad moim wnioskiem wtedy nie będzie głosowania.

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Tak.

Wniosek pana senatora Andrzeja Mioduszeńskiego dotyczy niepodejmowania prac nad petycją.

Proszę bardzo, kto z panów senatorów jest za przyjęciem wniosku pana senatora Andrzeja Mioduszeńskiego? (2)

(*Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: 2.*)

Dziękuję bardzo.

Kto jest przeciw? (2)

(*Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: 2.*)

Wniosek nie uzyskał poparcia...

(*Głosy z sali: Kto się wstrzymał.*)

Kto się wstrzymał? (3)

(*Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: 3.*)

Tak, wniosek nie uzyskał poparcia.

Przechodzimy do głosowania nad moim wnioskiem o podjęcie prac nad tą petycją, oczywiście w takiej formie, jak usłyszeliśmy tutaj od pana mecenasa.

Kto jest za przyjęciem mojego wniosku? (3)

(*Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: 3.*)

Dziękuję.

Kto jest przeciw? (1)

(*Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: Nie ma...*)

1, jest 1 pan.

Kto się wstrzymał? (3)

(*Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: 3.*)

Dziękuję bardzo.

Mój wniosek uzyskał poparcie.

Czekamy na następne posiedzenie i prosimy pana mecenasa o przygotowanie projektu.

Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do punktu następnego.

Jest to rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego, w celu doprecyzowania definicji „osoby bliskiej” i „rolnika indywidualnego”. Jest to dalszy ciąg pracy nad petycją nr P9-17/18.

Tak jak już rozmawialiśmy, wystąpiliśmy... Decyzją komisji wystąpiliśmy do ministerstwa o opinię.

I jest z nami dzisiaj pan minister Tadeusz Romańczuk.

Bardzo bym prosił o przedstawienie tej opinii.

**Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Tadeusz Romańczuk:**

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Panowie Senatorowie! Szanowni Państwo!

(*Przewodniczący Robert Mamątow: Oczywiście pan senator-minister.*)

Też.

Stosowne pismo zostało złożone na ręce pana przewodniczącego. Ale odniosę się bardzo krótko do postulatu dotyczącego osoby bliskiej. Chcę powiedzieć, że został on uwzględniony i że do kręgu osób bliskich będzie zaliczane również rodzeństwo rodziców.

Jeżeli chodzi o drugi postulat, to tu jest opinia negatywna. Jeżeli chodzi o zniesienie okresu 5 lat w zakresie prowadzenia gospodarstwa, to tutaj nasza opinia jest negatywna. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję.

Kto z panów senatorów chciałby zabrać głos w sprawie tej petycji? Nie ma chętnych.

Usłyszeliśmy opinię ministerstwa rolnictwa. Mamy ją też na piśmie. Jest ona negatywna. Ja zresztą popieram tę opinię i wnoszę o niepodejmowanie prac nad petycją.

Kto z panów senatorów jest za moim wnioskiem? (6)

(*Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: 6 osób.*)

Dziękuję bardzo.

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (1)

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: 1 osoba.)

Dziękuję bardzo.

Komisja podjęła decyzję o niepodejmowaniu prac nad petycją nr P9-17/18.

Przechodzimy do następnego punktu. Jest to rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, w zakresie zwiększenia kwoty wolnej od podatku dla rencistów i zwolnienia z opodatkowania najniższych świadczeń rentowych.

Są tu przedstawiciele ministerstwa. Bardzo bym prosił o przedstawienie opinii odnośnie do tej petycji.

**Naczelnik Wydziału
Podatku Dochodowego od Osób Fizycznych
Nieprowadzących Działalności Gospodarczej
w Departamencie Podatków Dochodowych
w Ministerstwie Finansów
Aldona Migza-Rawska:**

Moje nazwisko Aldona Migza-Rawska, Ministerstwo Finansów, Departament Podatków Dochodowych od Osób Fizycznych.

Wnoszący petycję postulują podniesienie kwoty wolnej od podatku dochodowego od osób fizycznych do 30 tysięcy zł. W ocenie postulujących istnieje nierówność między rencistami a parlamentarzystami, parlamentarzystów obowiązuje bowiem wyższa kwota zmniejszająca podatek. I wnioskodawcy uznają, że jest to właśnie kwota 30 tysięcy zł. Prawdopodobnie wniosek taki wyciągają z tego, że w przypadku parlamentarzystów... W ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych występuje zwolnienie z opodatkowania diet i zwrotu kosztów podróży dla osób pełniących obowiązki społeczne i obywatelskie. W tej grupie oczywiście znajdują się parlamentarzyści, ale nie tylko, bo również członkowie rad gmin, rad miasta, a także osoby, które pełnią społecznie funkcje w różnego rodzaju fundacjach i stowarzyszeniach.

Przyjęcie takiego toku myślenia jest niezgodne z tym, co obowiązuje w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych. Ustawa o podatku dochodowym zawiera bowiem w katalogu zwolnień podatkowych w art. 21 ponad 130 tytułów, które zwalniają z opodatkowania różnego rodzaju świadczenia. Te zwolnienia, tak globalnie mówiąc, mają głównie charakter odszkodowawczy i socjalny. Czyli dotyczy to również świadczeń, które mają charakter rodzinny, na przykład zasiłków rodzinnych, zasiłków pogrzebowych, wszelkiego rodzaju dodatków dla rodzin, m.in. dodatków mieszkaniowych i dodatków na zakup opału, czy też świadczenia wychowawczego, nazywanego świadczeniem 500+. Popatrzysz właśnie na te zwolnienia, można by zatem wnioskować, że ten z podatników, który otrzymuje dany rodzaj świadczenia zwolnionego z opodatkowania, ma również większą kwotę zmniejszającą podatek. Jest to bardzo błędne założenie. Kwota zmniejszająca podatek dotyczy bowiem wszystkich podatników i ona wynika ze skali podatkowej. Dzisiaj ta kwota zmniejszająca podatek ma charakter regresywny, czyli zmniejsza się wraz z wysokością uzyskiwanych przez podatnika dochodów. Na

2018 r. ta kwota zmniejszająca podatek wyniesie 8 tysięcy, czyli osoby o najniższych dochodach, te, których roczny dochód nie przekracza tej kwoty, w ogóle nie płacą podatku dochodowego od osób fizycznych.

Ustalenie tej wysokości kwoty zmniejszającej podatek wynikało również z wyroku Trybunału Konstytucyjnego, który uznał, że skala podatkowa z tą kwotą zmniejszającą podatek jest niekonstytucyjna, o ile nie zawiera przede wszystkim możliwości stwierdzenia, czy dochód, który zostaje po odliczeniu podatku, wystarcza na zabezpieczenie egzystencji podatnika. W związku z tym uchwalono ustawę, która oprócz podwyższenia kwoty zmniejszającej podatek na 2017 r. zakładała również przyjęcie waloryzacji tej kwoty, co zostało uzależnione od tzw. minimum socjalnego. Minister finansów został zobligowany do tego, żeby co roku przedstawiać taką informację, porównanie, czy ta kwota zmniejszająca podatek jest wystarczająca, aby zapewnić minimum socjalne podatnikowi. Również w tym roku minister finansów przedstawił Radzie Ministrów taką informację, w której uznał, że kwota ta jak najbardziej zaspokaja minimum egzystencji, które dla gospodarstwa jednoosobowego emeryckiego obecnie wynosi 544 zł. Na podstawie wniosków, jakie zostały zawarte w tej informacji, uznał, że nie ma potrzeby zwiększania tej kwoty.

Poza tym kwota zmniejszająca podatek ma charakter uniwersalny, nie nawiązuje do rodzaju świadczenia, jakie otrzymuje podatnik, ale do jego dochodu. A więc bez względu na to, czy jest to emeryt, czy jest to osoba bezrobotna, czy jest to osoba mająca jakieś niewielkie dochody z tytułu umowy zlecenia, czy też umowy o pracę... Ta kwota dotyczy wszystkich tych osób, ma charakter uniwersalny i nie różnicuje, tak jak już mówiłam, podatników w zależności od uzyskiwanego źródła dochodu. W związku z tym Ministerstwo Finansów uważa, że nie ma uzasadnienia dla przychylnego rozpatrzenia tej petycji. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję.

Kto z panów senatorów chciałby zabrać głos w tej sprawie?

Bardzo proszę, pan senator Jan Rulewski.

Senator Jan Rulewski:

Może żartobliwie... Zaczę od tego, że komisja petycji od wielu lat zajmuje się zmianą wysokości czy to rent socjalnych, czy to rent w ogóle. Oczywiście niektóre petycje zostały uwzględnione, chociażby na przykład dotycząca uposażenia w bezpłatne leki, prawie wszystkie, osób będących na emeryturze lub rencie, a mających skończone 75 lat. Ale żartobliwość polega na tym, że jeśli się ograniczy pracę między innymi komisji petycji, to nie będzie rozstrzygnięta ta petycja, ponieważ zabraknie środków na przybycie do Warszawy. Myślę, że tu rozumowanie jest wadliwe pod względem logicznym.

Drugie zagadnienie, już tylko tak dla wyjaśnienia, bo myślę, że nasłuchują nas... Otóż najniższe renty i emerytury oraz inne, świadczenia socjalne itd. są z mocy ustawy

co roku waloryzowane na plus, w przeciwieństwie do diet posłów, które odwrotnie, są waloryzowane, lecz w dół. Przechodząc do rzeczy, zapytam: czy zatem, jeśliby przyjąć to porównanie, idąc tą drogą, należałoby obniżyć najniższe emerytury i renty? Oczywiście jest to droga błędna, myślę, że nawet żartobliwie... Zagadnienie jest ważne, tylko ja bym na nie spojrział z innej strony. Prawdą jest to, co mówi Ministerstwo Finansów, czyli że obecnie pułap tych odliczeń podatkowych, w tym wprowadzenie wyższej kwoty, sprawia, że wiele rent i emerytur oraz innych świadczeń, jak również zasiłki dla bezrobotnych nie jest przedmiotem opodatkowania, czyli podatek wynosi zero lub nawet jest ujemny. Duża grupa ludzi jest zwolniona, nawet wbrew brzmieniu konstytucji, w której się mówi, że obywatele są zobowiązani do składania danin na rzecz państwa polskiego... Skoro wprowadziły to inne przepisy ustawy, to można powiedzieć, że sprzeczności nie ma, ale jeśli chodzi o tę ogólną zasadę, że wszyscy obywatele są zobowiązani do składania danin czy utrzymywania państwa polskiego, to jest tutaj nadużycie.

Co mnie w tej petycji... Co pozytywnego... To jest to, o czym ministerstwo właściwie zaczęło już mówić, czyli jaka jest ekonomia ściągania tych podatków, skoro, jak wyliczyłem, w przypadku niektórych rent, zwłaszcza tych najniższych, wysokość tego podatku wynosi 40–50 zł, ta kwota jest zależna od tego, jakie odliczenia mają emeryci i renciści. No bo jeśli ktoś jest niepełnosprawny, a na przykład co do osób powyżej siedemdziesiątego piątego roku życia można przyjąć, że część, zdecydowana część jest niepełnosprawna, to korzysta z różnego rodzaju ulg, np. radiowo-telewizyjnej, na zakup leków, sprzętu rehabilitacyjnego itd. Z tego tytułu pewna grupa... I tu przed podjęciem decyzji miałbym pytanie, jak liczna jest grupa podatników, co do których koszty operacji związanej z opodatkowaniem przerastają zyski na rzecz państwa. Czy zatem wniosek nie jest prosty i nie należałoby wprowadzić – bo, powtarzam, obowiązek dotyczy każdego – zerową stawkę podatkową?

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Pan senator zadał pytanie przedstawicielowi ministerstwa. Tak?

(*Senator Jan Rulewski: Tak, tak.*)

Czy pani jest w stanie dzisiaj odpowiedzieć?

Naczelnik Wydziału Podatku Dochodowego od Osób Fizycznych Nieprowadzących Działalności Gospodarczej w Departamencie Podatków Dochodowych w Ministerstwie Finansów Aldona Migza-Rawska:

Nikt nie jest w stanie odpowiedzieć na to pytanie.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Rozumiem.

Czy jeszcze ktoś z panów senatorów chciałby...

Mnie przekonało stanowisko ministerstwa, jestem za tym, żeby nie podejmować prac nad tą petycją.

(*Senator Michał Seweryński: Panie Przewodniczący...*)

Bardzo proszę.

Senator Michał Seweryński:

Ja bym chciał jeszcze poza dyskusją w tej sprawie...

(*Przewodniczący Robert Mamątow: Tak?*)

...przedstawić jedną myśl, którą zapewne niektórzy członkowie komisji, z odpowiednim stażem, pamiętając z naszych wcześniejszych dyskusji. Otóż ta petycja powinna nas skłonić, podobnie jak mówiłem w poprzednim przypadku, do jakiejś takiej generalniejszej refleksji nad tym, jak to powinno być z opodatkowaniem minimalnych dochodów gwarantowanych przez ustawę. Już nie raz wypowiadałem się w ten sposób, że minimalne emerytury, minimalne renty, minimalne wynagrodzenia nie powinny być przedmiotem opodatkowania. Jeżeli państwo uważa, że pewne minimum dochodów musi być obywatelom zagwarantowane, to nie może tego minimum pomniejszać poprzez odpowiednie podatki. Dlatego przy okazji tej petycji proponuję, żebyśmy kiedyś mieli w naszych programach posiedzeń taki punkt, w ramach którego moglibyśmy przeprowadzić szerszą dyskusję w tej sprawie. Dziękuję.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Ja rozumiem, że... No tak, można wyjść z taką inicjatywą.

(*Senator Michał Seweryński: Najpierw dyskusja.*)

Tak, tak...

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Można by... Tak.

(*Senator Jan Rulewski: Przepraszam...*)

Bardzo proszę.

Senator Jan Rulewski:

Zapomniałem dodać jeden argument, oczywiście nie porównawczy, bo od tego uciekam, ale to wszyscy znamy... Otóż autor petycji rzeczywiście mówi o sytuacji osób, które otrzymują wyłącznie najniższe renty i emerytury lub płace, jak tu pan profesor dodał, czy też zasiłki dla bezrobotnych, w przypadku których sytuacja jest jeszcze gorsza, bo zasiłki dla bezrobotnych są mniejsze, a są opodatkowane. Ale przecież trzeba pamiętać, że prawo dopuszcza, umożliwia, a praktyka na to wskazuje... Prawie 30% rencistów i emerytów uzyskuje dodatkowe dochody z tytułu działalności zawodowej. I teraz jest pytanie, czy jeślibyśmy nawet przyjęli tę petycję, to ona miałaby powszechne zastosowanie, niezależnie od tego, czy ktoś ma jeszcze inne dochody, czy też te dochody należałoby komasować i dopiero wtedy, do tej pozycji dostosować choćby moją propozycję związaną z zerową stawką podatkową.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Idąc tokiem myślenia pana senatora, trzeba by było przyjąć zasadę, że miałyby to być tylko najniższe emerytury. A jeszcze: w jakiej wysokości? Bo sama emerytura samą

emeryturą, ale jak ktoś dorabia, to wtedy ma dodatkowe źródło dochodów. To jest dla naszej komisji, dla panów senatorów sprawa do przemyślenia. Jest temat, faktycznie można go podjąć w naszych późniejszych działaniach.

Na dziś jest tak, że musimy się ustosunkować do tej petycji. Tak jak wcześniej powiedziałem, zgłaszam wniosek o niepodejmowanie prac nad tą konkretną petycją.

Kto z panów senatorów jest za moim wnioskiem? (5)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał od głosu? (1)

Dziękuję bardzo.

Komisja podjęła decyzję o niepodejmowaniu prac nad petycją nr P9-18/18.

Przechodzimy do następnej sprawy, to jest rozpatrzenie petycji – to jest nowa petycja – w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, celem wprowadzenia zasady doliczania do emerytur wdów i wdowców procentowej kwoty od składek odprowadzonych do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przez ich zmarłych współmałżonków. Petycja P9-35/18.

Bardzo proszę panią i pana o przedstawienie tej petycji.

**Główny Specjalista
w Dziale Petycji i Korespondencji
w Biurze Analiz, Dokumentacji
i Korespondencji w Kancelarii Senatu
Marzena Krysiak:**

Marzena Krysiak, Biuro Analiz, Dokumentacji i Korespondencji.

Jest to petycja zbiorowa, wniesiona przez grupę emerytów, wdów i wdowców. Autorzy petycji proponują, aby wprowadzić zasadę doliczania do emerytur wdów i wdowców procentowo określonej kwoty – zostawiają ustawodawcy określenie tego procenta – od składek odprowadzonych do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przez ich zmarłych współmałżonków. W opinii wnoszących petycję, składki odprowadzone do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przez ich zmarłych współmałżonków to pieniądze rodziny i powinny pozostać nadal w rodzinie. W uzasadnieniu autorzy petycji podnoszą, że w końcówce swego życia chcieliby prosperować w warunkach zbliżonych do dotychczasowych i tak jak dotychczas potrzebują pieniędzy na remonty mieszkań, wymianę uszkodzonego sprzętu, chcą mieć możliwość posiadania i utrzymania samochodu, możliwość samodzielnego utrzymania mieszkania itd. Uważają też, że nie powinni być obciążeniem dla swoich dzieci oraz wnuków.

Analizując obecny stan prawny w zakresie przedmiotu petycji, należy zauważyć, że w Polsce od 1989 r. obowiązuje repartycyjny charakter systemu ubezpieczeń, który jest oparty na zasadzie umowy generacyjnej, co oznacza, że pracujący płacą składki, które od razu są przeznaczane na bieżące wypłaty emerytur, rent oraz różnego rodzaju zasiłków dla osób, które spełniają warunki określone przepisami. Należy podkreślić, że składki wpłacane przez ubezpieczonego nie stanowią jego osobistego kapitału, a świadczenia, które są przyznane na podstawie środków

zgrupowanych na indywidualnym koncie ubezpieczonego w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych w ramach tzw. pierwszego filaru, nie podlegają dziedziczeniu po śmierci ubezpieczonego. Warto też podkreślić, że ustawodawca, tworząc powszechny system ubezpieczeń społecznych, przewidział zabezpieczenie członków rodziny osoby zmarłej świadczeniem, które ma na celu zapewnienie środków pieniężnych po śmierci ubezpieczonego, i jest to renta rodzinna. Renta rodzinna stanowi odrębne świadczenie systemu ubezpieczeń społecznych, jest wtórne w stosunku do prawa do emerytury lub renty. Funkcją renty rodzinnej jest właśnie kompensacja zmniejszonych lub utraconych dochodów, jakie zapewniał zmarły swojej rodzinie i bliskim. Wysokość tego świadczenia jest efektem wypracowania przez nieżyjącego członka rodziny pewnego stażu ubezpieczeniowego i konsekwencją opłacania przez niego składek na ubezpieczenie społeczne. Renta rodzinna dla jednej osoby uprawnionej, tu np. wdowy czy wdowca, przysługuje w wysokości 80% wysokości świadczenia, które otrzymywał zmarły. Trzeba przypomnieć, że minimalna wysokość renty rodzinnej w 2018 r. to 1235 zł 76 gr. Trzeba też podkreślić, że w przypadku zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń z tytułu ubezpieczenia społecznego wypłaca się tylko jedno z nich, to wyższe lub wybrane przez zainteresowanego, a wynika to z zasady nielączenia prawa do świadczeń z różnych tytułów.

Pragnę też przypomnieć, że w Senacie VIII kadencji prowadzone były prace nad petycją wniesioną w grudniu 2012 r. przez osobę fizyczną. Autor petycji proponował, aby przyznać emerytom, wdowom, wdowcom prawo do dodatku w wysokości 50% emerytury zmarłego współmałżonka. Powoływał się on na zapisy Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności na art. 64, który gwarantuje każdemu obywatelowi prawo do własności, innych praw majątkowych oraz prawo dziedziczenia. Powołał się na to, że art. 64 ust. 3 konstytucji stanowi także, że ograniczenie własności może nastąpić tylko w drodze ustawy i tylko w zakresie, w jakim nie narusza ona istoty prawa własności. Komisja Praw Człowieka, Praworządności i Petycji w sierpniu 2013 r. rozpatrzyła petycję, przeprowadziła nad nią dyskusję i senatorowie w głosowaniu zdecydowali o niepodejmowaniu dalszych prac nad tą petycją. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

W sprawie tej petycji są z nami przedstawiciele Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Bardzo bym prosił o opinię do tej petycji.

**Naczelnik Wydziału
do spraw Emerytur i Rent
z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych
oraz Świadczeń na Rzecz Kombatantów,
Inwalidów Wojennych i Wojskowych
w Departamencie Ubezpieczeń Społecznych
w Ministerstwie Rodziny, Pracy
i Polityki Społecznej Wojciech Kuraszyk:**

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Odnosząc się do tej petycji i do tego, co powiedziała pani z biura, powiem, że rzeczywiście, jeśli chodzi o taki systemowy punkt widzenia, co dość dobrze zostało przedstawione przez biuro analiz, to ministerstwo nie może poprzeć tej petycji.

Chciałbym wskazać na jeszcze jeden element, który tutaj nie wybrzmiał, czyli ewentualne koszty wprowadzanie takiego rozwiązania, bo o tym też rozmawiamy, to też jest istotne. Petycja o tożsamej treści wpłynęła do ministerstwa i wystąpiliśmy do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o przygotowanie wstępnej analizy ewentualnych kosztów wprowadzenia takich rozwiązań. Poprosiliśmy Zakład Ubezpieczeń Społecznych o oszacowanie rozwiązania, które polegałoby na umożliwieniu pobierania dwóch świadczeń, to znaczy świadczenia rentowego i emerytalnego, w wysokości nieprzekraczającej łącznie sumy dwóch minimalnych emerytur. Z szacunków wykonanych przez służbę Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wynika, że koszty rozszerzenia uprawnień dla wdów i wdowców w warunkach roku 2019 wyniosłyby maksymalnie 9,2 miliarda zł. Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję.

Kto z panów senatorów chciałby zabrać głos w tej sprawie? Bardzo proszę, pan senator.

Senator Jan Rulewski:

Gwoli takiego wstępu do stanowiska, które zajmę podczas głosowania... Zarówno do pierwszej petycji, jak i do drugiej mam taki stosunek, że chodzi o to, aby obywatele zachowywali prawa i obowiązki. Ponieważ problem społeczny związany z wysokością środków na przeżycie czy życie istnieje, to droga powinna iść raczej w kierunku podwyższania tych świadczeń niż niejako uzupełniania sobie tych środków ze źródeł, które nie zawsze są dostępne i kłóć się z zasadami zbiorowego ubezpieczenia. Otóż to stanowisko, które nam zaprezentowały nasze miłe pracownice, jest słuszne, aczkolwiek trzeba jeszcze dodać, że ten system jest nie tylko repartycyjny, ale i solidarnościowy. To konkretnie rencista, który w tej petycji – ja nie wiem, czy on jest rencistą, ale w imieniu rencistów domaga się tego... Rencista musi pamiętać, że kwoty, które odprowadził na ZUS, nie pokrywają tego, co on uzyskuje w związku z tymi składkami, które odprowadził na ZUS, co uzyskuje w wyniku prawa do renty. Prawo do renty przysługuje już po 5 latach aktywności zawodowej, a rentę uzyskuje się dożywotnio, czyli można przyjąć, że nawet przez 50–60 lat. Tu się właśnie ukazuje ta zasada solidarnościowa, mówiąca, że niekoniecznie wielkość wkładu składkowego, składek jest tym czymś, co gwarantuje czy też co tworzy roszczenie do tego.

W tej sytuacji chciałbym jeszcze podać w wątpliwość to, czy te składki miałyby być waloryzowane. Tu się nie wspomina... Po latach, po 60 latach... Pytanie, jaka byłaby wielkość tych składek.

Tak że chciałbym powiedzieć, że ta sprawa wprawdzie odkrywa pewien problem społeczny, ale godzi w przyjętą zasadę ubezpieczeń społecznych gwarantowanych przez konstytucję dla wszystkich.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Pan senator nie składa żadnego wniosku?

(*Senator Jan Rulewski*: Nie, po prostu nie godzę się na przyjęcie...)

OK.

Czy jeszcze ktoś z panów senatorów chciałby zabrać głos? Nie widzę chętnych.

Zgadzam się z opinią ministerstwa, faktycznie to by był tak duży koszt... Nawet gdyby założyć połowę tego, to jest to tak duża suma, że myślę, iż budżetu ZUS-u nie stać na to. No bo ostatecznie to przecież on musiałby to wypłacać.

Stawiam wniosek o niepodejmowanie prac nad tą petycją.

Kto z panów senatorów jest za? (6)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Dziękuję bardzo.

Komisja jednogłośnie podjęła decyzję o niepodejmowaniu prac nad petycją P9-35/18.

Dziękuję panom.

Mamy teraz 8 petycji, które...

(*Głos z sali*: Jeszcze jedna.)

A, jeszcze jedna. Przepraszam bardzo, jest jeszcze jedna. Tak, tak. Już myślałem, że są te... Jest jeszcze petycja w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany art. 235 ust. 4 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., w zakresie trybu uchwalania zmian konstytucji. Petycja P9-36/18.

Bardzo proszę o przedstawienie petycji.

Główny Specjalista w Dziale Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji w Kancelarii Senatu Marzena Krysiak:

Marzena Krysiak, Biuro Analiz, Dokumentacji i Korespondencji.

Jest to petycja indywidualna, wniesiona przez osobę fizyczną, która proponuje, aby zmienić art. 235 ust. 4 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. w zakresie trybu uchwalania zmian konstytucji. Autor petycji proponuje nadanie następującego brzmienia temu ustępowi: Sejm i Senat razem, jako parlament polski, uchwalają ustawę o zmianie konstytucji większością co najmniej 281 głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów i połowy ustawowej liczby senatorów. Wnoszący petycję w uzasadnieniu wyraża opinię, że dla dobra Rzeczypospolitej Polskiej należy dać Senatowi te same uprawnienia, które posiada Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, zawarte w tym właśnie art. 235 dotyczącym zmiany konstytucji. W uzasadnieniu petycji przywołana jest okoliczność, że po zakończeniu II wojny światowej ko-

muniści na długie lata pozbawili polski parlament Izby Wyższej, Senatu, a przywrócony po wyborach w 1989 r. Senat został, jak to uzasadnia autor petycji, ukarany przez postkomunistów pomniejszeniem jego roli w polskim życiu parlamentarnym, o czym, jego zdaniem, świadczą zapisy obowiązującej ustawy zasadniczej. Należy przypomnieć, że obecnie obowiązujący art. 235, właśnie ten ust. 4, o którym tu mówimy, brzmi następująco: „Ustawę o zmianie konstytucji uchwała Sejm większością co najmniej 2/3 głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów oraz Senat bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby senatorów”.

Należy podkreślić, że proces legislacyjny w trybie art. 235, który dotyczy zmiany ustawy zasadniczej, charakteryzuje się pewnymi odrębnościami w stosunku do zwykłego postępowania ustawodawczego. Trzeba powiedzieć, że z treści art. 235 ust. 2 konstytucji wynika, że Senat nie może wprowadzić poprawek do ustawy, bo w świetle art. 235 ust. 1 oznaczałoby to zupełnie nową inicjatywę senacką, a także Senat nie może odrzucić projektu jako całości. W obu przypadkach oznaczałoby to zakończenie postępowania ustawodawczego. A zatem Senat uchwała ustawę w jednakowym brzmieniu większością bezwzględną w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby senatorów w terminie zawitym 60 dni.

Chciałabym też przywołać art. 114 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, który określa przypadki wspólnego obradowania Sejmu i Senatu jako Zgromadzenia Narodowego. Odbywa się to pod przewodnictwem marszałka Sejmu lub, w jego zastępstwie, marszałka Senatu w sytuacjach określonych w ustawie zasadniczej, a sytuacje te dotyczą przede wszystkim relacji między parlamentem a prezydentem. Podsumowując, konstytucja w art. 114 nie przewiduje wspólnego obradowania Sejmu i Senatu nad ustawą zmieniającą Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej. Dziękuję.

Przewodniczący Robert Mamatow:

Dziękuję pani bardzo.

Proszę o zabranie głosu osoby zaproszone, które zostały do tej petycji...

Czy ktoś z panów, państwa... Nie? Nie widzę chętnych.

W takim razie otwieram dyskusję.

Kto z panów senatorów chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie widzę chętnych.

Mieliśmy już kilka razy petycje dotyczące zmiany konstytucji, a przecież te sprawy nie są w naszej gestii. Proponuję o przesłanie tej petycji do pana prezydenta, który już próbował przeprowadzić referendum w sprawie konstytucji i zbierał różne propozycje dotyczące ewentualnej zmiany konstytucji.

Składam wniosek o niepodejmowanie prac nad tą petycją.

Kto z panów senatorów jest za moim wnioskiem? (6) Jednogłośnie.

Dziękuję bardzo.

Komisja podjęła decyzję o niepodejmowaniu prac nad tą petycją, oczywiście ze skierowaniem jej do ewentualnego wykorzystania przez pana prezydenta.

Proszę panów, Szanowni Państwo, zostało nam do rozpatrzenia 8 petycji. W zasadzie wszystkie sprowadzają się do uaktualnień lub ewentualnie korekt w obowiązujących przepisach.

Ja bym prosił panie i pana z Biura Analiz i Korespondencji o krótkie przedstawienie każdej petycji i chciałbym, żebyśmy, Panowie Senatorowie, nad każdą od razu głosowali.

Bardzo proszę, punkt dziewiąty, a jest to rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych oraz ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich, w celu uaktualnienia występujących w ustawach nazw nadzwyczajnych środków zaskarżenia. Petycja P9-38/18.

Bardzo proszę o krótkie przedstawienie tej petycji.

Główny Specjalista w Dziale Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji w Kancelarii Senatu Monika Ruszczyk:

Dziękuję. Monika Ruszczyk, Biuro Analiz i Dokumentacji.

Jest to petycja indywidualna, która została wniesiona przez pana Sebastiana Adamowicza. Wnioskodawca postuluje, aby zmienić dwie ustawy, ustawę o partiach politycznych i ustawę o Rzeczniku Praw Obywatelskich, proponuje konkretne brzmienie konkretnych przepisów tych ustaw. I tak w ustawie o partiach politycznych proponuje nadanie art. 22 nowego brzmienia, następującej treści: „W sprawach o wpis partii politycznej do ewidencji stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu nieprocesowym, z uwzględnieniem przepisów niniejszej ustawy, z tym że skarga kasacyjna przysługuje jedynie od postanowień sądu drugiej instancji w przedmiocie wpisu lub wykreślenia wpisu z ewidencji”. Jeżeli chodzi o ustawę o Rzeczniku Praw Obywatelskich, to tutaj postuluje on zmianę art. 14 pkt 8 w następującej treści: „wnieść kasację lub skargę kasacyjną od prawomocnego orzeczenia, na zasadach i w trybie określonych w odrębnych przepisach”.

Autor tej petycji wskazuje, że te ustawy zawierają nieaktualne nazwy nadzwyczajnych środków zaskarżenia. I tak kodeks postępowania cywilnego wymienia skargę kasacyjną, a nie kasację i rewizję nadzwyczajną.

Ja chciałabym tylko wskazać, że oczywiście w kodeksie postępowania karnego w art. 519 jest mowa o tym, że od prawomocnego wyroku sądu odwoławczego kończącego postępowanie oraz od prawomocnego postanowienia sądu odwoławczego o umorzeniu postępowania i zastosowaniu środka zabezpieczającego może być wniesiona kasacja, ale kodeks postępowania cywilnego w art. 398¹ wskazuje, że tutaj tym nadzwyczajnym środkiem skazania jest skarga kasacyjna.

Na marginesie chciałabym powiedzieć, że obecnie postępowanie jest dwuinstancyjne, a skarga kasacyjna i kasacja są nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia. Jeżeli chodzi o kodeks postępowania cywilnego, to do 2004 r., kiedy to nastąpiła nowelizacja kodeksu postępowania cywilnego, to

postępowanie cywilne opierało się na trzech instancjach, a kasacja była środkiem odwoławczym od orzeczeń wydanych w drugiej instancji i przenosiła rozpoznanie całej sprawy do trzeciej instancji, to właśnie był taki zwykły środek. Ta nowela kodeksu postępowania cywilnego zastąpiła dotychczasową kasację nadzwyczajnym środkiem odwoławczym, tj. skargą kasacyjną.

W tej petycji zawarto postulaty dotyczące uporządkowania systemu prawnego, ale ona w zasadzie zawiera tylko takie postulaty redakcyjno-porządkowe, dlatego być może właściwe jest przekazanie jej do Rządowego Centrum Legislacji. Dziękuję.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Ja proponuję niepodejmowanie prac nad tą petycją i przekazanie jej do Rządowego Centrum Legislacji.

Kto z panów senatorów jest za? (6) Jednogłośnie.

Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do punktu dziesiątego. Bardzo proszę o krótkie przedstawienie petycji.

Główny Specjalista w Dziale Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji w Kancelarii Senatu Marzena Krysiak:

Marzena Krysiak, Biuro Analiz, Dokumentacji i Korespondencji.

Jest to petycja indywidualna, wniesiona przez pana Sebastiana Adamowicza. Przedmiotem petycji jest nadanie nowego brzmienia art. 33 ust. 9 pkt 2 i art. 34 ustawy – Prawo pocztowe. Celem tej petycji jest poprawa przejrzystości prawa poprzez usunięcie z prawa pocztowego odesłań do uchylonych już przepisów art. 183 i 184 kodeksu cywilnego oraz wskazanie obowiązujących w tej materii przepisów, a są to przepisy art. 187 kodeksu cywilnego oraz ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o rzeczach znalezionych.

Do decyzji komisji pozostaje rozważenie podjęcia pracy nad petycją lub zakończenie prac i przekazanie petycji do realizacji do Rządowego Centrum Legislacji. Dziękuję.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś... Bardzo proszę, pan senator, pan marszałek Michał Seweryński.

Senator Michał Seweryński:

Panie Przewodniczący, wszystkie te petycje, jak widziemy, dotyczą jednej sprawy.

(Przewodniczący Robert Mamątow: Tak, tak.)

Mianowicie chodzi o to, żeby uaktualnić przepisy, do których odsyłają ustawy wymienione w tych petycjach. Ja proponuję, żebyśmy rozpatrzyli te sprawy łącznie, bo w gruncie rzeczy chodzi o tę samą sprawę, to znaczy, że jest odesłanie do nieaktualnych, niewiążących przepisów

czy określić i że chodziłoby o ich odpowiednią modernizację, nowelizację. A więc wnoszę o to, żebyśmy nie rozpatrywali po kolei tych wszystkich petycji, tylko żeby je rozpatrzyć razem.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Przewodniczący Robert Mamątow:

Bardzo proszę panią dyrektor...

Wicedyrektor Biura Analiz, Dokumentacji i Korespondencji w Kancelarii Senatu Danuta Antoszkiewicz:

Danuta Antoszkiewicz.

Ja chciałabym tylko wyjaśnić, że zgodnie z postanowieniami ustawy łączne rozpatrywanie petycji może nastąpić wtedy, kiedy wcześniej zostało zarządzane takie łączne rozpatrywanie, i ma to zastosowanie w przypadku petycji wielokrotnej. Te petycje zostały uznane za petycje jednostkowe i choć wydłuży to prace, to zgodnie z ustawą powinny być rozpatrzone indywidualnie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Rozumiem. Dlatego, żeby uszanować przepisy prawa i punkty regulaminu, bardzo proszę panie o konkretne i krótkie przedstawienie tych spraw, a my będziemy później głosować.

Bardzo proszę o przedstawienie tej petycji...

(Brak nagrania)

Przewodniczący Robert Mamątow:

Ja wnoszę o... Ja miałem głosować, ale pan marszałek prosił o łączne rozpatrzenie.

Głosujemy nad punktem dziesiątym, nad niepodejmowaniem pracy nad tą petycją i przekazaniem jej do Rządowego Centrum Legislacyjnego.

Kto z panów senatorów jest za moim wnioskiem? (5) Jednogłośnie.

Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do następnej petycji. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmian: w ustawie z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo Bankowe oraz ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, w celu uwzględnienia w przywołanych ustawach zmian ustrojowych. Petycja P9-42/18.

Proszę bardzo o przedstawienie tej petycji.

Starszy Specjalista w Dziale Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji w Kancelarii Senatu Żaneta Urawska-Łabęcka:

Żaneta Urawska-Łabęcka, Dział Petycji i Korespondencji.

Tak jak już zostało powiedziane, petycja dotyczy zmian w trzech ustawach. Po pierwsze, chodzi o art. 10 pkt 2 ustawy o radcach prawnych i art. 112 i 152 prawa bankowego. Wymienione artykuły zawierają nieaktualne nazwy sądów w określeniu „sąd wojewódzki” i autor postuluje tutaj, żeby zastąpić to wyrażenie sformułowaniem „sąd okręgowy”. Ponadto autor petycji wnosi o zmianę art. 611 §5 kodeksu postępowania karnego, który nie został dostosowany do nowego ustroju miasta stołecznego Warszawy. Autor wnosi, by w tym artykule była mowa o sądzie właściwym dla dzielnicy Śródmieście m.st. Warszawy. Obecnie jest mowa o sądzie właściwym dla dzielnicy Śródmieście gminy Warszawa-Centrum.

Oczywiście do decyzji komisji pozostaje rozważenie podjęcia pracy nad tą petycją lub zakończenie prac i przekazanie jej do realizacji do Rządowego Centrum Legislacji. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Do dyskusji nikt się nie zgłosił.

Proponuję, tak jak poprzednio, niepodjęcie prac legislacyjnych nad tą petycją i skierowanie jej do Rządowego Centrum Legislacji.

Kto z panów senatorów jest za moim wnioskiem? (5) Jednogłośnie.

Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do następnego punktu, jest to rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska oraz ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze, w celu uaktualnienia występujących w ustawach odesłań do przepisów innych ustaw.

Bardzo proszę o krótkie przedstawienie tej petycji.

Główny Specjalista w Dziale Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji w Kancelarii Senatu Marzena Krysiak:

Marzena Krysiak, Biuro Analiz, Dokumentacji i Korespondencji.

Jest to petycja indywidualna, wniesiona przez pana Sebastiana Adamowicza. Dotyczy ona nadania nowego brzmienia art. 81 ust. 4 pkt 3 oraz art. 221 ust. 1 pkt 3 i art. 238 pkt 1 lit. f ustawy – Prawo ochrony środowiska w związku z wejściem w życie ustaw: ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. zwanej ustawą uzdrowiskową, oraz ustawy z dnia 19 grudnia 2014 r. o rybołówstwie morskim.

Kolejny postulat dotyczy art. 88 §6 ustawy – Prawo o prokuraturze. Wniosek dotyczy nieuwzględnienia w tym przepisie ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o Prokuraturze Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej.

Do decyzji komisji pozostaje rozważenie podjęcia pracy nad petycją lub zakończenie prac i przekazanie petycji do realizacji do Rządowego Centrum Legislacji. Dziękuję.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Nikt z panów senatorów nie zapisał się do dyskusji.

Składam wniosek o niepodjęcie prac legislacyjnych nad tą petycją i skierowanie jej do Rządowego Centrum Legislacji.

Kto z panów senatorów jest za moim wnioskiem? (5) Jednogłośnie.

Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do następnego punktu, jest to rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora, ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej oraz ustawy z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych, w celu uaktualnienia występujących w ustawach odesłań do przepisów innych ustaw.

Bardzo proszę o przedstawienie tej petycji.

Główny Specjalista w Dziale Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji w Kancelarii Senatu Wanda Wójtowicz:

Wanda Wójtowicz, Biuro Analiz, Dokumentacji i Korespondencji.

Petycja indywidualna wniesiona przez pana Sebastiana Adamowicza dotyczy aktualizacji przepisów, które nie uwzględniają wejścia w życie nowych, obowiązujących ustaw. Jak pan senator wspominał, są to trzy ustawy. Pierwsza ustawa to jest ustawa z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora. Autor petycji proponuje zmianę art. 11 ust. 1, art. 21 ust. 2 i art. 22 ust. 6 ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora w związku z wejściem w życie ustawy z 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy, drugiej ustawy, z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, oraz wejściem w życie ustawy z dnia 15 marca 2002 r. o ustroju miasta stołecznego Warszawy.

Druga ustawa to jest ustawa z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej. Autor petycji proponuje tutaj zmianę art. 16 ust. 1 i 2 oraz art. 19 ust. 3 w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych oraz ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym.

Ponadto autor petycji wnosi o uchylenie art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy o przedsiębiorstwach państwowych w związku z przekształceniem wskazanego w nim przedsiębiorstwa państwowego Polskie Linie Lotnicze LOT w spółkę, jak również uchylenie art. 46a ust. 1 ustawy z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych, gdyż odwołuje się do uchylonej już ustawy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Nikt z panów senatorów nie zapisał się do dyskusji.

Składam wnioski o niepodejmowanie prac legislacyjnych nad tą petycją i skierowanie jej do Rządowego Centrum Legislacji.

Kto z panów senatorów jest za moim wnioskiem? (5) Jednogłośnie.

Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do przedostatniego punktu, jest to rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, w celu uaktualnienia występujących w ustawach odniesień do przepisów innych ustaw.

Bardzo proszę o krótkie przedstawienie tej petycji.

**Główny Specjalista
w Dziale Petycji i Korespondencji
w Biurze Analiz, Dokumentacji
i Korespondencji w Kancelarii Senatu
Marzena Krysiak:**

Marzena Krysiak, Biuro Analiz, Dokumentacji i Korespondencji.

Jest to petycja indywidualna wniesiona przez pana Sebastiana Adamowicza. W przepisach kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, w art. 78, oraz kodeksu postępowania cywilnego, w art. 453, występuje termin „powództwo o ustalenie bezskuteczności uznania dziecka” wprowadzone nowelizacją ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Autor proponuje, aby dla przejrzystości prawa w ustawie o kosztach sądowych w sprawach cywilnych termin „unieważnienie uznania dziecka” zastąpić terminem „powództwo o ustalenie bezskuteczności uznania dziecka”.

Ponadto autor proponuje zmianę nieaktualnej daty w tytule aktu prawnego przywołanego w art. 479⁶⁸ kodeksu postępowania cywilnego poprzez uwzględnienie nowelizacji ustawy o transporcie kolejowym z 2003 r.

Do decyzji komisji pozostaje rozważenie podjęcia pracy nad petycją lub zakończenia prac i przekazania do realizacji do Rządowego Centrum Legislacji. Dziękuję.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Nikt z panów senatorów nie zapisał się do dyskusji.

Wnoszę o niepodejmowanie prac legislacyjnych nad tą petycją i skierowanie jej do Rządowego Centrum Legislacji.

Kto z panów senatorów jest za moim wnioskiem? (5) Jednogłośnie.

Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do punktu ostatniego, piętnastego. Jest to rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz

ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży, w celu uaktualnienia występujących w ustawach odesłań do przepisów innych ustaw.

Bardzo proszę o przedstawienie petycji.

**Specjalista
w Dziale Petycji i Korespondencji
w Biurze Analiz, Dokumentacji
i Korespondencji w Kancelarii Senatu
Maciej Kowalski:**

Dzień dobry. Maciej Kowalski, Dział Petycji i Korespondencji.

Jest to petycja indywidualna, złożona przez tego samego autora, co wszystkie inne, czyli pana Sebastiana Adamowicza.

Petycja zawiera dwa postulaty. W pierwszym postulatcie autor petycji wnosi o zmianę art. 19 ust. 2 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji i zastąpienie w tym przepisie wyrażenia „oraz gminy wchodzącej w skład powiatu warszawskiego” wyrażeniem „oraz dzielnicy miasta stołecznego Warszawy”. Zmiana ta ma na celu dostosowanie przepisu do ustawy o ustroju miasta stołecznego Warszawy, która między innymi zniósła gminy warszawskie i powiat warszawski, w ich miejsce ustanawiając dzielnice.

Drugim postulatem jest zmiana art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy o planowaniu rodziny. Autor petycji słusznie zauważa, że przedmiotowy przepis nie uwzględnia odesłań do nowej ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Chodzi tutaj tylko i wyłącznie o dopisanie numeru Dziennika Ustaw do tego przepisu. Uzasadnieniem postulatcu jest poprawa przejrzystości prawa.

Należałoby rozważyć przekazanie tej petycji do Rządowego Centrum Legislacji. Dziękuję.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z panów senatorów... Nie widzę chętnych.

Składam wnioski o niepodejmowanie prac nad tą petycją i przekazanie jej do Rządowego Centrum Legislacji.

Kto z panów senatorów jest za moim wnioskiem? (5) Jednogłośnie.

Dziękuję bardzo.

Komisja podjęła decyzję o niepodejmowaniu prac nad tą petycją i przekazaniu jej do Rządowego Centrum Legislacji, tak jak wszystkich poprzednich, które miały za zadanie uaktualnienie występujących przepisów w ustawach.

Szanowni Panowie Senatorowie, Szanowni Państwo, dziękuję bardzo. Zamykam dzisiejsze posiedzenie komisji. Dziękuję.

Przeżyliśmy maraton petycyjny.

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii